

ปะหล่อง The Palaung

สุจิตต์ลักษณ์ คีผดุง*
lcsdp@mahidol.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นบทความปริทัศน์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลงานบทความและนำเสนอสถานภาพของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และภาษาปะหล่อง (Palaung) ส่วนแรกเป็นผลงานการจัดแบ่งภาษาต่างๆ ในสาขาปะหล่อง (Palaungic branch) ซึ่งเป็นกลุ่มภาษาในตระกูลย่อยภาษามอญ-เขมร (Mon-Khmer subfamily) ของตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic language family) เริ่มจากการจัดแบ่งของชมิทท์ (1906) จนถึงการจัดแบ่งของดิฟฟลอร์ (1974) และมีตานี (1978) ส่วนที่สองเป็นผลงานเกี่ยวกับภาษาปะหล่อง ซึ่งเริ่มจากผลงานของ Milne (1921, 1931) และผลงานของซอร์โด (1960, 1963) นักวิชาการที่มีผลงานชิ้นสำคัญทั้งในการสืบสร้างภาษาปะหล่องดั้งเดิมและการจัดแบ่งภาษาในสาขาปะหล่องคือ ยาซูยูกิ มิตานี (1977, 1978, 1979) ส่วนผลงานของเฮอร์แมน แชนเซน (1976, 1978, 1991) เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์และระบบเสียงของภาษาปะหล่อง ซึ่งแชนเซนใช้ชื่อเรียกว่า ปะเล (Pale) ทั้งการจัดแบ่งกลุ่มภาษาและการวิเคราะห์ภาษาปะหล่องทั้งหมดเป็นของนักวิชาการตะวันตก โดยเฉพาะชาวอังกฤษที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ในประเทศพม่าได้ ส่วนสุดท้ายเป็นผลงานเกี่ยวกับชาวปะหล่องในประเทศไทย ซึ่งเริ่มต้นเมื่อชาวปะหล่องหรือเรียกโดยใช้ชื่อที่พวกเขาเรียกตนเองว่า “ดาระอาน” เคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งหลักแหล่งในประเทศไทยที่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2525-2527 ผลงานส่วนใหญ่เกี่ยวกับชาวปะหล่องในประเทศไทยเป็นผลงานเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นจากประเทศพม่า ชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ ปัญหาการเป็นบุคคลไร้สัญชาติ การปรับเปลี่ยนการดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมใหม่ๆ แต่การศึกษาทางด้านภาษาปะหล่องยังมีน้อยมาก ดังนั้น การศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์และการศึกษาวิเคราะห์ชื่อเรียกกลุ่มชาติพันธุ์ปะหล่องจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: ปะหล่อง, ดาระอาน, ออสโตรเอเชียติก

* รองศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

The objective of the review articles is to organize and present previous studies on the Palaung, i.e., an ethnic group which represents a large majority of people living in and around Namhsan and Tawngpeng in the northern part of Shan State and in and around Kengtung in the southern part of Shan State, Myanmar. The first part presents studies on the classification of the Palaungic branch of the Mon-Khmer subfamily in the Austroasiatic language family, from the beginning of Schmidt's work (1906) to that of Diffloth (1974) and Mitani (1978). The second part presents researches into the Palaung languages, from books by Milnes (1921, 1931) and articles by Shorto (1960, 1963). Significant works on the reconstruction of Proto-Palaung and on the classification of the Palaungic branch are those of Yazuyuki Mitani (1977, 1978, 1979). Hermann Janzen (1976, 1978, 1991) analyses some features of the grammatical structure and phonology of the Palaung language, i.e., Pale. All of the studies on classification and analyses were conducted by western scholars, especially British who were able to travel into Myanmar. The last section presents articles about the Palaung in Thailand, who call themselves "dara-ang", and beginning from 1982-1984 when a group of Palaung migrated into Thailand and established their first village at Noe-lae, Fang District, Chiang mai Province. Most of the articles are about their movement from Myanmar, ways of life, culture, religion and beliefs, problems as non-citizens of Thailand and changes to their way of life in the new environment. However, there are only a few studies on the language. Studies on the language and the various ethnic names of the group are desperately needed.

Keywords: Palaung, Dara-ang, Austroasiatic

บทความปริทัศน์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมผลงานบทความและนำเสนอสถานภาพของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์และภาษาปะหล่อง "ภาษาปะหล่อง" เป็นภาษาที่พูดโดยกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่ง ซึ่งตั้งถิ่นฐานเป็นกลุ่มใหญ่บริเวณเมืองน้ำชันและเมืองดองแปง ทางตอนเหนือของรัฐฉาน และบริเวณเมืองเชียงคอง ทางตะวันออกเฉียงใต้ของรัฐฉาน ประเทศพม่า ชาวพม่าและชาวไทยใหญ่เรียกกลุ่มชาติพันธุ์นี้ว่า "ปะหล่อง"

เรื่องชื่อเรียกกลุ่มชาติพันธุ์ โดยเฉพาะกลุ่มที่พูดภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกนี้ เป็นเรื่องที่มีความสับสนอยู่ค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพราะแต่ละกลุ่มชนมักจะมีหลายชื่อ กล่าวคือ มีทั้งชื่อที่กลุ่มชนนั้นๆ ใช้เรียกตนเอง หรือใช้เรียกภาษาของ

ตนเอง มีชื่อที่กลุ่มที่พูดภาษาเดียวกัน แต่คนละหมู่บ้านหรือคนละท้องถิ่นใช้ชื่อเดียวกัน แต่เป็นสำเนียงท้องถิ่น แล้วยังมีชื่อที่นักวิชาการ นักวิจัยใช้เรียกชนกลุ่มนั้นๆ รวมทั้งชื่อที่คนกลุ่มใหญ่ใช้เรียกกลุ่มชาติพันธุ์ก็อาจจะเป็นคนละชื่อกับที่กลุ่มชาติพันธุ์ใช้เรียกตนเอง ดังนั้นชื่อ "ปะเล หรือปะหล่อง" จึงเป็นชื่อที่ชนกลุ่มใหญ่คือชาวพม่าและชาวไทยใหญ่ใช้เรียกกลุ่มปะหล่อง ส่วนชื่อ "ตะอาง ตะอาง ตารัง ดืออาง" เป็นชื่อที่ชนกลุ่มปะหล่องใช้เรียกตนเอง ซึ่งชื่อที่ต่างกันนี้ อาจเนื่องจากการออกเสียงที่ต่างกันตามท้องถิ่นก็ได้

ส่วนชาวปะหล่องที่เคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งหมู่บ้านที่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 - 2527 นั้น

พวกเขาเรียกตนเองว่า “ดาระอางแดง (Dara-ang Ren)” ตามสีผ้าซิ่นของการแต่งกายของหญิงดาระอางซึ่งนุ่งซิ่นสีแดง แต่นักวิชาการไทยเรียกชาวดาระอางแดงว่า “ดาระอั้ง” บ้าง “ดาราอาง” บ้าง ทั้งนี้แล้วแต่ที่นักวิชาการแต่ละท่านจะใช้ตัวเขียนอักษรไทยในการถ่ายทอดเสียงตามที่ได้ยินชื่อที่ชาวดาระอางเรียกตนเองอย่างไร ส่วนราชการของไทย โดยเฉพาะฝ่ายปกครองส่วนท้องถิ่นและตามบันทึกของส่วนราชการก็ใช้ชื่อเรียกชนกลุ่มนี้ว่า “ปะหล่อง” แต่บางครั้งก็ใช้ตัวเขียนว่า “ปะหรง” ก็มี กล่าวคือเป็นการเรียกตามชื่อที่ชาวพม่าและชาวไทยใหญ่ในประเทศพม่าใช้เรียกชาวดาระอางในประเทศพม่า แต่บางครั้งก็มีการพยายามใช้ตัวเขียนที่ตรงกับคำที่มีความหมายในภาษาไทย ซึ่งทำให้เกิดตัวเขียนอักษรไทยตามบันทึกของส่วนราชการเป็นสองแบบ และ “ปะหล่อง (Palaung)” จึงกลายเป็น “ปะหรง”

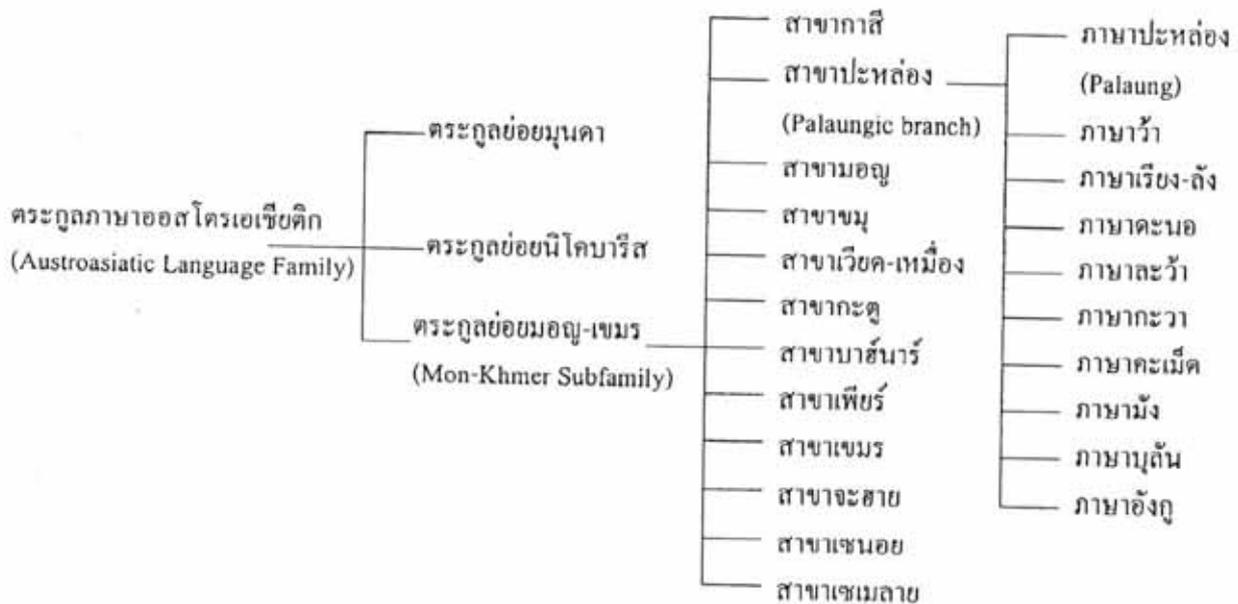
ทั้งนี้ จากการศึกษาที่ผ่านมา ในบรรดาภาษาต่างๆ ของสาขาปะหล่อง ภาษาที่มีการศึกษากันมากคือ ภาษาว้าและภาษาละเม็ด ทั้งนี้เพราะเป็นกลุ่มภาษาที่มีประชากรส่วนหนึ่งอยู่ในประเทศไทย ส่วนภาษาอื่นๆ มีการศึกษาน้อยมาก เหตุผลหนึ่งเพราะเป็นกลุ่มภาษาที่มีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศพม่า และสถานการณ์ในประเทศพม่าไม่อำนวยให้มีการศึกษากลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ อย่างไรก็ตาม หลังจากที่มีประชากรปะหล่องกลุ่มที่พูดภาษาดาระอางแดง (Dara-ang Ren) ได้เคลื่อนย้ายเข้ามาตั้งหลักแหล่งที่จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2525 การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ปะหล่องในประเทศไทยจึงได้เริ่มขึ้น

1. งานวิจัยเกี่ยวกับสาขาปะหล่อง (Palaungic Branch)

ภาษาปะหล่องอยู่ในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก บาทหลวงชาวเยอรมันชื่อ วิลเฮล์ม ชมิดท์ (Schmidt, 1906) นักวิชาการชาวตะวันตกได้นำเสนอชื่อเรียกตระกูลภาษาที่แต่เดิมเคยรู้จักกันในชื่อตระกูลภาษามอญ-เขมรใหม่ว่า ตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มภาษา 7 กลุ่ม และมีกลุ่มปะหล่อง-ว้า (Palaung-Wa) เป็นหนึ่งในเจ็ดกลุ่มภาษา ผู้ที่ศึกษาการจัดแบ่งกลุ่มภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกต่อมาคือ ทอมัส เอ. เซเบอ็อก (Sebeok, 1942) โรเบิร์ต เซฟเฟอร์ (Shafer, 1952) และ จี. เอช. ลูซ (Luce, 1965) ซึ่งก็จัดแบ่งกลุ่มภาษาที่ประกอบด้วยกลุ่มภาษาต่างๆ คล้ายกันแตกต่างกันในรายละเอียดเพียงเล็กน้อย ผลงานชิ้นสำคัญในการจัดแบ่งกลุ่มภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก คือ ผลงานของ เดวิด ดี. ทอมัส และ โรเบิร์ต เค. เฮดลีย์ (Thomas & Headley, 1970) ซึ่งแบ่งกลุ่มภาษาโดยใช้วิธีการศัพท์สถิติศาสตร์ (Lexicostatistics)¹ และได้แบ่งภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกเป็น 4 ตระกูลย่อย คือ 1) ตระกูลย่อยมุนดา 2) ตระกูลย่อยมอญ-เขมร 3) ตระกูลย่อยมะละกา และ 4) ตระกูลย่อยนิโคบาร์ส ในตระกูลย่อยมอญ-เขมรก็จัดแบ่งย่อยลงไปได้อีก 9 สาขา โดยมีสาขาปะหล่อง (Palaungic) เป็นหนึ่งในสาขาย่อยของมอญ-เขมร สาขาปะหล่องประกอบด้วยภาษา 8 ภาษาคือ 1) ภาษาปะหล่อง (Palaung) 2) ภาษาว้า (Wa) 3) ภาษาเรียง-ลั้ง (Riang-Lang) 4) ภาษาदनอ (Danaw) 5) ภาษาละว้า (Lawa หรือ Laoop)² 6) ภาษากะวา (Kawa) 7) ภาษาคะเม็ด (Khamed) และ 8) ?ภาษามัง (Mang หรือ Mang U')

ต่อมาผู้ที่ศึกษาและจัดแบ่งกลุ่มภาษาในกลุ่มอื่นๆ ของออสโตรเอเชียติก และได้ปรับปรุงการจัดแบ่งภาษาในตระกูลนี้ใหม่คือ เจรardt ดิฟฟลอธ (Diffloth, 1974: 480-484) ใน *Encyclopedia Britannica* (15th edition) โดยแบ่งตระกูลย่อยในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติกออกเป็น 3 ตระกูลคือ 1) ตระกูลย่อยมุนดา (Munda Subfamily) พุตกันอยู่แถบตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปเอเชีย 2) ตระกูลย่อยนิโคบาร์ส (Nicobarese Subfamily) พุตกันอยู่บนหมู่เกาะนิโคบาร์ ในมหาสมุทรอินเดีย และ 3) ตระกูลย่อยมอญ-เขมร (Mon-Khmer Subfamily) พุตกันอยู่บนภาคพื้นทวีปเอเชียอาคเนย์ ทั้งนี้ ดิฟฟลอธไม่ได้จัดตระกูลมะละกาเป็นตระกูล

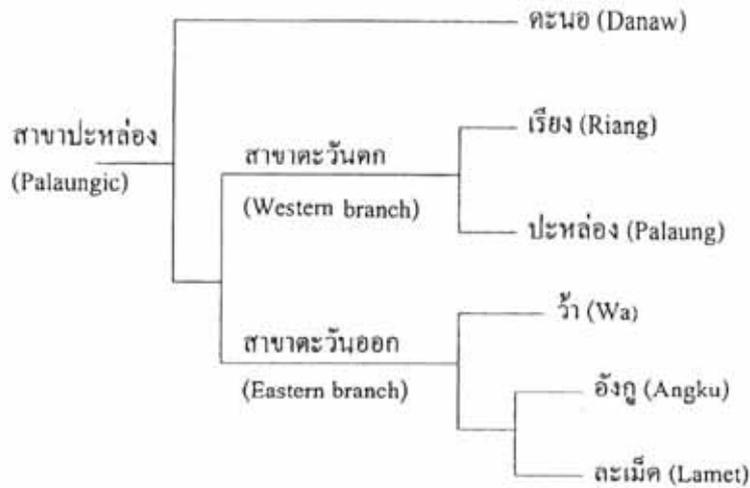
ย่อยของออสโตรเอเชียติก แต่จัดให้เป็นสาขาย่อยของตระกูลย่อยมอญ-เขมร ซึ่งทำให้สาขาของตระกูลย่อยมอญ-เขมรมี 12 สาขา และมีสาขาปะหล่อง (Palaungic branch) ที่พุตกันอยู่ในประเทศพม่า ไทยและมณฑลยูนนานของจีน เป็นสาขาหนึ่งในตระกูลย่อยมอญ-เขมร สาขาปะหล่องนี้ประกอบด้วย 1) ภาษาปะหล่อง (Palaung) 2) ภาษาว่า (Wa) 3) ภาษาเวียง-ลัง (Riang-Lang) 4) ภาษาदनอ (Danaw) 5) ภาษาละว้า (Lawa) 6) ภาษากะวา (Kawa) 7) ? ภาษาคะเม็ต (Kamet) 8) ? ภาษามัง (Mang) 9) ภาษานุลัน (Bulan) และ 10) ภาษาอังกฤษ (Angku) ตามแผนภูมิโดยสังเขปดังนี้



แผนภูมิที่ 1 การจัดแบ่งภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก (Diffloth, 1974: 480-484)

ในปี ค.ศ. 1978 ยาซุยุกิ มิทานิ (Mitani, 1978) ได้ศึกษาภาษาคะเม็ต (Khamet) และภาษาว่า (Wa) โดยการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและใช้ข้อมูลคำศัพท์จากผลงานของ Scott และ Hardiman (1900) รวมทั้งจาก Milne (1931) จากนั้นก็ใช้

ศัพท์สถิติศาสตร์ (Lexicostatistics) คำนวณค่าศัพท์ร่วมเชื้อสายและได้นำเสนอการจัดแบ่งภาษาในสาขาปะหล่อง (Palaungic branch) โดยสามารถแสดงเป็นแผนภูมิสาขาปะหล่องได้ดังนี้



แผนภูมิที่ 2 การจัดแบ่งภาษาต่างๆ ในสาขาปะหล่องของมิตานี (Mitani, 1978)

จากแผนภูมิ มิตานีได้จัดแบ่งสาขาปะหล่อง โดยจัดภาษาคะนอไว้เป็นเอกเทศ และจัดภาษาในกลุ่มปะหล่องออกเป็นสาขาตะวันตก (Western branch) และสาขาตะวันออก (Eastern branch) ทั้งนี้ โดยใช้ที่ตั้งซึ่งอยู่สองฝั่งแม่น้ำสาละวิน (Salween) เป็นชื่อเรียกสาขา กล่าวคือ ภาษาที่อยู่ในสาขาคะวันตกพูดโดยกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีหลักแหล่งเป็นจำนวนมากอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสาละวิน ในบริเวณรัฐฉานและบางส่วนของยูนนาน มีส่วนน้อยที่อยู่ในบริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสาละวิน ส่วนภาษาที่อยู่ในสาขาคะวันออกพูดโดยกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีหลักแหล่งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสาละวินกับบริเวณแม่น้ำโขง รวมทั้งที่มีบางส่วนตั้งหลักแหล่งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทยด้วย

จะเห็นได้ว่า เริ่มตั้งแต่ในปี ค.ศ. 1906 เมื่อชมิทท์นำเสนอการจัดแบ่งและการเรียกชื่อตระกูลภาษามอญ-เขมรว่าตระกูลภาษาออสโตรเอเชียติก จนกระทั่งปี ค.ศ. 1970 ที่ทอมัสและเฮดลีย์จัดแบ่งกลุ่มภาษาในตระกูลนี้โดยใช้ศัพท์สัทศาสตร์ และในปี ค.ศ. 1974 ซึ่งดิฟฟลอธแก้ไขการจัดแบ่งภาษาในตระกูลภาษาออสโตรเอเชีย

ติก โดยใช้การจัดแบ่งของทอมัสและเฮดลีย์ รวมกับการศึกษาภาษาต่างๆ เพิ่มขึ้น ก็ได้ปรับแก้ไขตระกูลย่อยและสาขาต่างๆ ไปบ้าง แต่ก็ไม่มีผลต่อการจัดแบ่งภาษาต่างๆ ในสาขาปะหล่องมากนัก ทั้งนี้ เพราะภาษาที่มีการศึกษาเพิ่มขึ้น เป็นการศึกษาภาษาที่พูดอยู่ในประเทศไทย เช่น ภาษาว้า ภาษาสะว้า ภาษาละเมียด ภาษาละเมียด ซึ่งทั้งหมดนี้อยู่ในกลุ่มว้ามากกว่าเป็นการศึกษาภาษาในกลุ่มปะหล่องที่มีผู้พูดอยู่ในประเทศพม่า

อย่างไรก็ตาม ปี ค.ศ. 1982 ในที่ประชุม The 15th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics ที่กรุงปักกิ่ง ดิฟฟลอธ (Diffloth, 1982 อ้างใน สุริยา, 2531: 121-122) ก็ได้นำเสนอการจัดแบ่งภาษาในสาขาปะหล่องเพิ่มเติม เป็นผลให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

2. งานวิจัยเกี่ยวกับภาษาปะหล่อง (Palaung)

ผลงานเกี่ยวกับภาษาปะหล่องที่มีการเก็บข้อมูลภาคสนามจริงด้วยตนเอง คือผลงานของ Leslie Milne ชื่อ *An Elementary Palaung Grammar*

(1921) และ *A Dictionary of English-Palaung and Palaung-English* (1931) เป็นข้อมูลภาษาปะหล่องที่น้ำซัน (Namhsan) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของตองแปง (Tawngpeng) อยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของรัฐฉาน (Shan State) เป็นผลงานที่ผู้ที่ศึกษาเปรียบเทียบหรือสืบสร้างภาษาดั้งเดิมของภาษาปะหล่อง (Proto-Palaung) ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อๆ มา Milne มีผลงานหนังสือทางมานุษยวิทยาอีก 2 ผลงาน คือ *Shans at Home* (1910) และ *The Home of an Eastern Clan: A Study of the Palaungs of the Shan States* (1924) นอกจากผลงานของ Milne แล้ว ไม่มีผู้ใดได้เข้าถึงพื้นที่แถบนั้น เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามของภาษาปะหล่องในรัฐฉานอีกเลย ในช่วงหลังที่มีการศึกษาทางภาษาศาสตร์ของภาษาปะหล่อง ก็มักได้ข้อมูลจากกลุ่มปะหล่องที่ย้ายเข้ามาในประเทศไทยเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2525 - 2527 หรืออาจมีบ้างที่เป็นข้อมูลจากภาษาปะหล่องในประเทศพม่า ก็มักจะมีข้อมูลเล็กๆ น้อยๆ จากชาวปะหล่อง ในบริเวณหมู่บ้านต่างๆ ของเมืองเชียงคอง (Kengtung) ทางตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศพม่า

จากผลงาน Milne (1921, 1931) ซึ่งเป็นผลงานไวยากรณ์และพจนานุกรมภาษาปะหล่อง แต่ไม่ได้ให้รายละเอียดเรื่องระบบเสียง (Phonology) การออกเสียงหรือสัทศาสตร์ (Phonetics) ของภาษาปะหล่องที่น้ำซันเลย ในปี ค.ศ. 1960 ก็มีผลงานของเฮช. แอล. ชอร์โด (H. L. Shorto) นักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษที่เป็นผู้ศึกษาภาษาในสาขามอญ-เขมร โดยเฉพาะภาษามอญ ในบทความชื่อ "Word and syllable patterns in Palaung" ซึ่งเก็บข้อมูลที่น้ำซันในปี ค.ศ. 1957 และใช้ระบบสัทอักษรสากลในการถอดถอดเสียง ขณะที่การ

บันทึกข้อมูลของ Milne อาจจะไม่เป็นระบบนัก กล่าวคือแม้จะเก็บข้อมูลภาคสนามจากภาษาปะหล่องที่พูดที่เดียวกัน แต่ก็มีกรบันทึกเป็นตัวอักษรต่างกัน ชอร์โดได้ให้รายละเอียดของระบบพยัญชนะ สระ และโครงสร้างพยางค์ของภาษาปะหล่องที่พูดที่น้ำซัน ซึ่งผลการศึกษาของชอร์โด (1960) ก็ช่วยเสริมความรู้จากผลงานของ Milne (1921, 1931) และความสำคัญข้อนี้ก็ป็นวัตถุประสงค์หลักของชอร์โดในการเขียนบทความนี้

จากบทความในปี ค.ศ. 1960 ที่ชอร์โดวิเคราะห์ระบบเสียงและโครงสร้างพยางค์ของภาษาปะหล่องที่น้ำซันเพียงภาษาเดียว ในปี ค.ศ. 1963 จากบทความชื่อ "The Structural patterns of Northern Mon-Khmer languages" ชอร์โดได้ศึกษาเปรียบเทียบภาษาปะหล่องที่เก็บข้อมูลภาคสนามจากน้ำซัน ในปี ค.ศ. 1957 กับภาษาในสาขาเรียง-ลั้ง (Riang-Lang) ซึ่งเขาได้วิเคราะห์ระบบเสียงจากข้อมูลของ จี. เอช. ลูซ (1965) และได้วิเคราะห์ภาษา Praok ซึ่งเป็นภาษาถิ่นในกลุ่มว่าที่พูดอยู่ที่เชียงคอง และเขาได้เก็บข้อมูลภาษานี้ด้วยตนเอง ในปี ค.ศ. 1957 ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าภาษาเหล่านี้มีระบบเสียงและโครงสร้างพยางค์รวมทั้งระบบสรรพนามซึ่งเป็นรูปแบบโครงสร้างของภาษาในกลุ่มมอญ-เขมรเหนือ การศึกษาภาษาร่วมเชื้อสาย (Cognate languages) ลักษณะนี้จัดเป็นอีกแนวหนึ่งของการศึกษาภาษาศาสตร์เปรียบเทียบและภาษาศาสตร์เชิงประวัตินอกเหนือไปจากการศึกษาเปรียบเทียบเพียงเฉพาะด้านระบบเสียงเพียงระบบเดียว และผลการศึกษาเปรียบเทียบทั้งระบบเสียง ระบบหน่วยคำ และคลังศัพท์ เป็นข้อมูลสนับสนุนการศึกษาด้านระบบเสียงในการศึกษาความสัมพันธ์ทางเชื้อสายของภาษาต่างๆ

นักภาษาศาสตร์อีกคนหนึ่งที่ศึกษาภาษา
กลุ่มปะหล่องและมีผลงานที่ทุกคนกล่าวอ้างถึงคือ
ยาซุกุ มิทานิ (Yasuyuki Mitani) ซึ่งนอกจาก
บทความเรื่อง “Problems in the classification
of Palaungic” (1978) ที่กล่าวถึงแล้วในหัวข้องาน
วิจัยเกี่ยวกับสาขาปะหล่อง ยังมีอีก 2 บทความ คือ
“Palaung dialects: A Preliminary comparison”
(1977) และ “Vowel correspondences between
Riang and Palaung” (1979) บทความแรกเป็น
เรื่องของการสืบสร้างภาษาปะหล่องดั้งเดิม (Proto-
Palaung) โดยใช้ข้อมูลจากภาษาปะหล่องน้ำชั้นของ
Milne (1931) ข้อมูลภาษา Darang ที่เชียงคอง
(Kengtung) จาก Scott และ Hardiman (1900)
ข้อมูลภาษา Ra-ang จากงานของลูซ (1965) ซึ่ง
เรียกภาษานี้ว่า Panku Palaung และข้อมูลภาษา
Rumai จากภาคผนวกของ Milne (1931) มิทานิ
ได้สืบสร้างพยัญชนะและสระดั้งเดิมจากข้อมูลภาษา
ปะหล่องทั้ง 4 กลุ่ม โดยมีจำนวนพยัญชนะต้นทั้งหมด
38 หน่วยเสียง พยัญชนะท้าย 14 หน่วยเสียง
และสระ 10 หน่วยเสียง พร้อมทั้งได้แสดงรายการ
คำศัพท์ที่เป็นปฏิภาคกันของภาษาปะหล่อง 4 กลุ่ม
เท่าที่รวบรวมได้จากผลงานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น

ส่วนบทความที่สอง เป็นการศึกษาปฏิภาค
ของสระ (vowel correspondences) ในภาษาเรียง
และภาษาปะหล่องโดยใช้ข้อมูลจากภาษาเรียงดำ
(Black Riang) จากบทความของลูซ (1965) และ
ของฮอร์โต (1963) ภาษาเรียงแถบขาว (White
Striped Riang) จากบทความของลูซ (1965) และ
ภาษาตะอาง (Ta-ang) ของ Milne (1931) มิทานิ
ได้สืบสร้างระบบสระดั้งเดิมของภาษาปะหล่อง
ดั้งเดิมไว้ทั้งหมด 10 สระ

นักวิชาการชาวตะวันตกที่ศึกษาภาษา
ปะหล่องอีกคนหนึ่งคือ เฮร์แมน แชนเซน
(Hermann Janzen) ซึ่งได้เขียนบทความเกี่ยวกับ
ภาษาปะเลชื่อ “The system of verb-aspect words
in Pale” (1976) และชื่อ “Structure and func-
tion of clauses and phrases in Pale” (1976)
ในบทความแรกเป็นการวิเคราะห์ระบบคำบอกการณ
ของกริยาในภาษาปะเล ซึ่งอธิบายว่าเป็นระบบที่ใช้
ระบบสระแสดงการณลักษณะ ส่วนในบทความที่ 2
ได้ศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของอนุพจน์และวลีใน
ภาษาปะเลโดยใช้แนวการวิเคราะห์ที่มีแบบมาจาก
ไวยากรณ์โครงสร้างหน้าที่ (Tagmemic grammar)
และไวยากรณ์ระบบ (Systemic grammar) ทั้งนี้
แชนเซนระบุว่า ภาษาปะเลหรือภาษาปะหล่องใน
บทความนี้เป็นภาษาซึ่งพูดอยู่ทางตอนใต้ของรัฐฉาน
นั้นพูดโดยกลุ่มที่เรียกตนเองว่า “Di Ang” และที่
ชาวพม่าเรียกว่า “Pale” หรือ “Ngwe Palaung”
หรือ “Silver Palaung”

ส่วนบทความของแชนเซนที่ชื่อ “Form
and function of Southern Ta-ang discourse”
(1991) เป็นการศึกษาเรื่องการทำให้เป็นแก่นความ
(Topicalization) ของภาษาปะเล โดยใช้ข้อมูล
จากเรื่องเล่า (Narrative discourse) ในบทความนี้
แชนเซนใช้ชื่อเรียกภาษาปะหล่องว่า “Southern
Ta-ang” หมายถึงกลุ่มภาษาปะหล่องที่พูดอยู่ทาง
ตอนใต้ของรัฐฉานและอธิบายว่า “ตะอาง- Ta-ang”
เป็นชื่อที่ชาวปะหล่องใช้เรียกตนเอง และชื่อเรียกที่
ชาวปะหล่องในรัฐฉาน ประเทศพม่าใช้เรียกตนเองมี
หลายชื่อ เช่น ตะอาง (Ta-ang) ตะอาง (Da-ang)
ดาร์จ (Darang) ดิ-อาง (Di-ang) ส่วนชื่อที่ชาวพม่า
หรือชาวไทยใหญ่ใช้เรียกชาวปะหล่อง คือ ปะเล (Pale)
หรือ ปะหล่อง (Palaung)

ทั้ง 3 บทความของแชนเซ่น เป็นการศึกษาวैयाกรณ์ของภาษาปะหล่อง ซึ่งแชนเซ่นระบุว่าพูดอยู่ทางใต้ของรัฐฉาน แต่ก็ไม่ได้ระบุว่า เป็นภาษาปะหล่องที่พูดอยู่ที่ใดแน่นอน ข้อมูลที่รวบรวมก็เพื่อใช้ศึกษาระบบไวยากรณ์ จึงไม่ละเอียดพอที่จะใช้วิเคราะห์ระบบเสียง แต่มีบทความของแชนเซ่น อีกบทความหนึ่งชื่อ “A Phonological description of Pale in comparison with Gold- and Rumai- Palaung” (1978) เป็นการศึกษา ระบบเสียงของภาษาปะเลที่พูดอยู่ทางตอนใต้ของ รัฐฉานกับภาษาปะหล่องทอง และปะหล่องรุไมซึ่งพูดอยู่ทางตอนเหนือของรัฐฉาน แชนเซ่นระบุว่าเก็บข้อมูลคำศัพท์ภาษาปะเลประมาณ 5,000 คำ ทั้งจากงานเขียนและจากภาษาพูด โดยทำงานกับผู้ออกภาษาที่บริเวณเมืองกะลอ (Kalaw) ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของรัฐฉาน ส่วนข้อมูลที่เป็นภาษาปะหล่องทองและปะหล่องรุไมนั้น เนื่องจากแชนเซ่นไม่ได้ระบุว่า เป็นข้อมูลที่พูดอยู่ ณ บริเวณใด และในต้นฉบับเอกสารก็ไม่ได้มีส่วนเอกสารและหนังสืออ้างอิง ดังนั้น จึงไม่ชัดเจนว่าข้อมูลมาจากการเก็บข้อมูลภาคสนามของแชนเซ่นเอง หรือมาจากงานเขียนเก่าของนักวิชาการคนอื่น ๆ ในผลงานนี้กล่าวถึงระบบเสียงของภาษาปะเล ในเรื่องระดับคำ ระดับพยางค์ รวมทั้งระบบเสียงพยัญชนะและระบบเสียงสระ รวมทั้งการให้คำอธิบายเปรียบเทียบเสียงของพยัญชนะ และสระของภาษาปะหล่องทั้ง 3 กลุ่ม รวมทั้งมีรายการคำเปรียบเทียบเสียงพยัญชนะต้นจำนวน 89 คำ พยัญชนะท้ายจำนวน 59 คำ และสระจำนวน 114 คำ แต่เนื่องจากต้นฉบับที่มีอยู่ขาดรายการเอกสารและหนังสืออ้างอิง จึงไม่สามารถระบุได้ว่ารายการคำของภาษาปะหล่องทอง และปะหล่องรุไม ซึ่งถ่ายทอดเป็นตัวอักษรนั้นมาจากผลงานชิ้นใดใน

อดีต หรือเป็นการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

นอกจากนี้ ยังมีบทความอีกหนึ่งบทความของ จอคู (Gwaw Too) ชื่อ “The Phonology of Palaung” (1982) กล่าวถึงระบบเสียงของภาษาปะหล่องที่พูดอยู่ที่เมืองกะลอ (Kalaw) ทางตอนใต้ของรัฐฉาน การวิเคราะห์ปรากฏว่า ในภาษานี้มีระบบพยัญชนะต้น 31 หน่วยเสียง มีระบบสระเดี่ยว 7 หน่วยเสียงและสระประสมหนึ่งหน่วยเสียงในพยางค์เปิด ส่วนในพยางค์ปิดมีสระเดี่ยว 11 หน่วยเสียง และสระประสม 3 หน่วยเสียง ไม่มีระบบวรรณยุกต์ สระ /â/ นั้นมักออกเสียงเป็นเสียงยาว ส่วนสระ /ʌ/ มักจะออกเสียงเป็นเสียงสั้น สระอื่นๆ ออกเสียงได้ทั้งสั้นและยาว ผลงานนี้เป็นผลงานต้นฉบับที่ระบุปี ค.ศ. ว่า 1982 แต่ก็ไม่มีกรณีพิมพ์และไม่มีรายการเอกสารและหนังสืออ้างอิง

จะเห็นได้ว่า สำหรับภาษาปะหล่องที่พูดอยู่ทางตอนใต้ของรัฐฉานนั้น มีเพียงสี่บทความนี้เท่านั้นที่ได้วิเคราะห์ระบบเสียงและโครงสร้างไวยากรณ์บางส่วนของภาษาปะหล่องไว้ นับแต่ที่ Milne (1921) ได้วิเคราะห์ไวยากรณ์เบื้องต้นของภาษาปะหล่องที่น้ำจั้นทางตอนเหนือของรัฐฉาน ส่วนผลงานที่กล่าวถึงก่อนหน้านี้ทั้งหมดจะเป็นเรื่องของการแบ่งกลุ่มภาษาและการสืบสร้างภาษาดั้งเดิมของภาษาปะหล่อง เช่นเดียวกับบทความของแฟร์ลิส (1991) ก็เป็นบัญชีเปรียบเทียบคำศัพท์ของภาษาในตระกูลภาษาปะหล่อง-ว่า 3 ภาษา ได้แก่ ภาษาปะหล่องในสาขาปะหล่องที่เก็บข้อมูลจากชาวปะหล่องที่โยกย้ายมาจากน้ำคำ (Nam Kham) ทางตอนเหนือของรัฐฉานมาอยู่ที่เชียงใหม่ ภาษาเสม (Sem) ซึ่งเป็นภาษาในสาขาว่า (Wa) ที่เก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษาเสมที่โยกย้ายจากบริเวณเชียงคองเข้ามาอยู่ที่เชียงใหม่ และภาษาพะโลก (Phalok)

ซึ่งเป็นภาษาในสาขาละว้า (Lawa) ที่เก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษาพะโลงที่อยู่ที่บ้านคา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ผลงานวิชาการส่วนใหญ่ที่เกี่ยวกับภาษาพะโลงซึ่งจัดเป็นกลุ่มตะวันตก (Western branch) ในสาขาพะโลง (Palaungic branch) นั้นมีผลงานไม่มากนัก แต่มีผลงานจำนวนมากที่ศึกษาภาษาในกลุ่มตะวันออก (Eastern branch) ส่วนมากเป็นของศาสตราจารย์เจราร์ด ดิฟฟลธ และนักวิชาการอื่นๆ ที่ศึกษาภาษาว้าและภาษาละว้า ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่มีผู้อยู่ในประเทศไทยมานานและมีจำนวนมากกว่าชาวพะโลง

3. ผลงานที่เกี่ยวกับชาวพะโลง (ดาระอั้ง) ในประเทศไทย

ผลงานเกี่ยวกับชาวดาระอั้งหรือชาวพะโลงในไทยที่จัดเป็นผลงานชิ้นแรกเป็นผลงานของสารภีศิลา ชื่อ “พะโลง (Palong)” (2536) ซึ่งบทความของสารภี รายงานความรู้สังเขปเกี่ยวกับชาวดาระอั้ง (สารภีใช้ชื่อว่าพะโลง แต่ชาวพะโลงกลุ่มนี้เรียกตัวเองว่า “ดาระอั้ง”) โดยกล่าวถึงประวัติของชาวพะโลงในประเทศไทย การโยกย้ายเข้ามาในประเทศไทย และสภาพความเป็นอยู่ หมู่บ้านและสภาพเศรษฐกิจ นับเป็นบทความขนาดสั้นที่ให้ความรู้โดยสังเขปเกี่ยวกับชาวพะโลงเพียงบทความเดียว

ผลงานบทความอีก 6 บทความ ได้แก่ บทความของ 1) คิน ญางเคิม (2536) 2) อุษณีย์ เมตต์การุณจิต (2536) 3) จิตราภรณ์ วนัสพงศ์ (2537) 4) สุวิษานนท์ รัตนกิมล (2537) 5) นพวรรณ ศิริเวศ (2540) และ 6) วีระศักดิ์ จันทรสังแสง (2541) ทั้งหมดเป็นบทความสั้นๆ ที่ตีพิมพ์ในนิตยสารรายสัปดาห์หรือรายเดือน ซึ่งบอกเล่าถึงการเดินทาง

ที่ยากลำบากจากประเทศพม่ามาอยู่ที่อำเภอฝางและอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ เกือบทุกบทความจะกล่าวถึงความยากลำบากในการใช้ชีวิตของกลุ่มดาระอั้งที่เป็นบุคคลที่ไม่มีสถานภาพเป็นคนไทย และเน้นย้ำความไม่ยุติธรรมที่พวกเขาได้รับ โดยให้ความสำคัญกับกรณีผู้นำครอบครัวและชายหนุ่มชาวดาระอั้ง บ้านใหม่พัฒนาปางแดงใน อำเภอเชียงดาว จำนวน 29 คนถูกจับกุมคุมขัง ในข้อหา “เข้าเมืองผิดกฎหมาย” และ “บุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ” ตั้งแต่วันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2532 และได้รับพระราชทานอภัยโทษในวันที่ 12 สิงหาคม 2535

ทั้งบทความของสารภีและบทความสั้นๆ ทั้งบทความดังกล่าวถึงข้างต้น นับเป็นปฐมบทแห่งการสร้างความรับรู้เกี่ยวกับชาวดาระอั้งหรือพะโลงบนผืนแผ่นดินไทย เป็นสิ่งที่สะท้อนภาพชีวิตของคนชายขอบแดนตัวจริงที่ต้องประสบกับความทุกข์ยาก ในดินแดนที่พวกเขาหวังมาพึ่งพาหลังจากที่ต้องหลบหนีความทุกข์ทรมานแสนสาหัสจากปัญหาการสู้รบและความไม่สงบในประเทศพม่า

ผลงานบทความของสฤณี ณัฐพุดวัฒน์ (2545) เรื่อง “ดาระอั้ง: คนชายขอบสองแผ่นดิน” บอกเล่าเกี่ยวกับประวัติของชาวดาระอั้งในประเทศไทย และเน้นที่การเล่าเรื่องการเดินทางโยกย้ายข้ามแดน และการตั้งหลักแหล่งเป็นครั้งแรกที่บ้านนอแฉ ในปี พ.ศ. 2525 อีกบทความหนึ่ง คือ “รายงานภาคสนาม: ความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนชายขอบบนดอยอ่างขาง” โดยบรรณาธิการวารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา (2545) กล่าวถึงวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ บนดอยอ่างขาง ซึ่งมีทั้งชาวมูเซอดำ ชาวจีนฮ่อ ชาวไทใหญ่ และชาวพะโลง เป็นบทความที่เน้นเรื่องการท่องเที่ยวและโครงการมัคคุเทศก์น้อยบนดอยอ่างขาง ซึ่งมีเด็กนักเรียน

จากทุกกลุ่มชาติพันธุ์ทำหน้าที่เป็นมัลคูลเทคส์ รวมทั้งผลกระทบของการเป็นมัลคูลเทคส์น้อยต่อวิถีชีวิตของเด็กในหมู่บ้านและชุมชนชาติพันธุ์นั้น ๆ

บทความของ ฉอน แอชลีย์ (Ashley, 2005) ศึกษาเกี่ยวกับประเพณีสงกรานต์ของชาวคาระอางที่บ้านปางแดงใน และเปรียบเทียบประเพณีสงกรานต์ของชาวคาระอางกับประเพณีสงกรานต์ของชาวไทยล้านนา และเน้นถึงความสำคัญของการส่งผ่านพิธีกรรมหลายอย่างของชาวล้านนาสู่ชาวคาระอางในไทยผ่านประเพณีสงกรานต์ ทั้งบทความของสฤณี (2545) และผลงานของแอชลีย์ (2005) เป็นการศึกษาชาวคาระอางที่บ้านปางแดงใน ตำบลทุ่งหลวง อำเภอเชียงดาว ทั้งนี้เหตุผลส่วนหนึ่งก็น่าจะเป็นเพราะบ้านปางแดงในอยู่ในอำเภอเชียงดาว ซึ่งในปัจจุบันการเดินทางเข้าออกหมู่บ้านไม่ลำบากมากนัก มีรถตู้ที่พานักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวชมหมู่บ้านอยู่เป็นประจำ และไม่ต้องเดินทางขึ้นคอยไปไกลเหมือนบ้านนอแล บนคอยอย่างขาง แต่เหตุผลที่สำคัญน่าจะเป็นเพราะที่ตั้งหมู่บ้าน ซึ่งมีพื้นที่เพียง 9 ไร่ และตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวน มีกฎข้อบังคับ ข้อห้ามการใช้พื้นที่โดยรอบหมู่บ้าน รวมทั้งประวัติที่ผู้นำและผู้ชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัวของชาวปางแดง ถูกจับกุมคุมขังถึง 5 ปี จึงเป็นหมู่บ้านที่มีประเด็นน่าสนใจในการศึกษา มีเพียงบทความเดียวของบรรณาธิการวารสารสังคมวิทยามานุษยวิทยา (2545) ที่เป็นการศึกษาชาวคาระอางที่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง ซึ่งจุดเด่นของบ้านนอแลคือการเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์³ ส่วนบทความเกี่ยวกับภาษาปะหล่องหรือคาระอางในประเทศไทยยังมีน้อยมาก

อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2549 ก็มีบทความชื่อ “Southeast Asian Wordlist (Mahidol

University Field Methods-revised 1990) กับ การทำวิจัยภาษาศาสตร์ภาคสนามภาษาคาระอาง” โดยนักศึกษาระดับปริญญาโท ปีการศึกษา 2548 เป็นผลงานบทความทางด้านภาษาศาสตร์ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเสนอปัญหาการใช้ “Southeast Asian Wordlist” ของนักวิจัยรุ่นใหม่ที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำวิจัยภาคสนาม และวัตถุประสงค์รองคือ เพื่อนำเสนอรายการคำภาษาคาระอางแดง หรือ Dara-ang Ren ที่พูดที่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งได้รวบรวมคำศัพท์ภาษาคาระอางแดงจำนวน 285 คำศัพท์ไว้ในภาคผนวกด้วย

กล่าวได้ว่า ผลงานที่เป็นบทความเกี่ยวกับชาวปะหล่องในประเทศไทย โดยนักวิชาการไทย เริ่มต้นหลังปี พ.ศ. 2525 ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ชาวปะหล่องกลุ่มใหญ่กลุ่มแรกเข้ามาตั้งหลักแหล่งในประเทศไทย ที่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อหาส่วนใหญ่ของผลงานที่รวบรวมได้เป็นเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ และมีจุดเด่นอยู่ที่ผลงานบทความเกี่ยวกับชาวปะหล่องในประเทศไทยมักจะรวมเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของชาวปะหล่องในประเทศไทยมาและการเคลื่อนย้ายเข้ามาในประเทศไทย สถานภาพและปัญหาการเป็นบุคคลไร้สัญชาติ รวมทั้งการปรับเปลี่ยนของชาวปะหล่องเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ในประเทศไทย

โดยสรุป ผลงานศึกษาเกี่ยวกับปะหล่องส่วนใหญ่เป็นผลงานของนักวิชาการชาวตะวันตก ที่ศึกษาชาวปะหล่องบนภูเขาสูงทางตะวันตกเฉียงเหนือของรัฐฉาน ในประเทศพม่าบริเวณดองแปง และน้ำชัน ก่อนปี ค.ศ. 1960 มากกว่าจะเป็นผลงานเกี่ยวกับชาวปะหล่องที่อยู่แถบเชียงตุง ซึ่ง

ส่วนหนึ่งอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยที่บ้านนอแล ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ส่วน นักวิชาการที่สามารถเข้าเก็บข้อมูลในรัฐฉานก็คือ ชาวอังกฤษ ซึ่งขณะนั้นได้ปกครองพม่าอยู่นั่นเอง ผลงานในระยะหลังต่างก็อ้างอิงข้อมูลจากผลงาน ก่อนปี ค.ศ.1960 หลังจากนั้น เมื่อคาระอางหรือ ะหล่องเข้ามาอยู่ในประเทศไทย ก็เริ่มมีนักวิชาการ จากสถาบันวิจัยชาวเขาให้ความสนใจบ้าง อย่างไรก็ตาม เรื่องเกี่ยวกับชาวคาระอางที่ได้ขยายหมู่บ้าน เพิ่มจำนวนหมู่บ้านและหย่อมบ้านมากขึ้นใน 3 อำเภอของจังหวัดเชียงใหม่ยังไม่มีการศึกษามากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาวิเคราะห์ทางด้าน ภาษาศาสตร์⁴ เกี่ยวกับภาษาของชาวปะหล่องกลุ่มที่ เข้ามาตั้งหลักแหล่งในประเทศไทย จึงน่าจะเป็น จุดเริ่มต้นที่ดีอันจะนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ภาษาปะหล่องที่พูดอยู่ในประเทศพม่าและ ประเทศอื่นต่อไป นอกจากนี้ เนื่องจากชื่อเรียก กลุ่มชาติพันธุ์ปะหล่องมีความหลากหลายและสับสน อยู่มาก ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์ชื่อเรียกกลุ่ม ชาติพันธุ์กลุ่มนี้ทั้งในประเทศไทย พม่า และจีนก็ เป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาทำความเข้าใจเป็นอย่างยิ่ง

เชิงอรรถท้ายบท

1. สุริยา รัตนกุล (2531: 60) ใช้ว่า “การเปรียบเทียบสถิติของคำศัพท์ดั้งเดิม”
2. ดูรายละเอียดได้ใน สุริยา รัตนกุล (2531: 57-88)
3. ดูผลงาน สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย: คาระอาง (สุจริตลักษณ์ ศีผดุงและ ปิยนันท์ ทองคำชุม, 2548) และหนังสือ *The Palaung in Northern Thailand* (Howard & Wattana, 2001)
4. ดูผลงานวิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ เบลญจวรรณ กลีโสภา (2546)

เอกสารอ้างอิง

- คีน ฉวางเคิม. (2536). คาระอั้งคนไร้แผ่นดิน : ชนเผ่าซุนเขาผู้เกิดก่อนพรมแดน. *สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์*, 39 (14), 36-39.
- จิตรารณณ์ วันสพงศ์. (2537). สีสันของชนเผ่า...แห่งซุนเขาไร้พรมแดน. *สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์*, 40 (31), 36:-37.
- นพวรรณ สิริเวศ. (2540). คาระอั้ง: คนภูเขาเผ่าล่าสัตว์บนแผ่นดินไทย. *วารสารวัฒนธรรมไทย*, 34 (3), 4-7.
- นักศึกษาด้านภาษาศาสตร์ปีการศึกษา 2548. (2549). Southeast Asia Wordlist (Mahidol University Field Methods-revised 1990) กับการทำวิจัยภาษาศาสตร์ภาคสนามภาษาตนเอง. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม*, 25 (2), 4-7.
- บรรณาธิการวารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. (2545). รายงานภาคสนาม: ความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนชายขอบ ดอยอ่างขาง. *วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา*, 21 (1), 67-95.
- เบญจวรรณ กลิโสภา. (2546). การศึกษาระบบเสียงและการจัดกลุ่มทางเชื้อสายของภาษาคาระอั้ง (ปะหล่อง) บ้านนอแล อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระศักดิ์ จันทร์ส่งแสง. (2541). ชนเผ่าคาระอั้ง: ผู้เดินทางไกลจากคันทงสาละวินถึงเทือกเขาแดนลาว. *สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์*, 44 (34), 46-47.
- สฤณี ณัฐพุดวัฒน์. (2545). คาระอั้ง: คนชายขอบสองแผ่นดิน. *วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา*, 21 (1), 97-123.
- สารภี สีลา. (2536). ปะหล่อง (Palong). *ข่าวสารสถาบันวิจัยชาวเขา*, 17 (3-4), 26-39.
- สุจริตลักษณ์ ดีผดุง และ ปิยนันท์ ทองคำชม. (2548). สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย: คาระดาง (ปะหล่อง). สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุวิษานนท์ รัตนภิมล. (2537). คาระอั้ง: ชนเผ่าไร้แผ่นดินแต่เกิดก่อนพรมแดน. ใน *เงาศิลป์ คงแก้ว (บรรณาธิการ) ชีวิตบนเส้นตายของ 13 ชนเผ่าไทย*. กรุงเทพฯ: สามัคคีสาร, 60-68.
- สุรียา รัตนกุล. (2531). นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์ ภาคที่ 1. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- อุษณีย์ เมตต์การุณจิต. (2536). คาระอั้ง: ชาวคอยผู้รอคอยอิสรภาพ. *สารคดี (กุมภาพันธ์)*, 144-156.
- Ashley, Sean. (2005). Lowland festivities in a highland society: Songkran in the Palaung village of Pang Daeng Nai, Thailand. *Chiang Mai University Journal*, 4 (1), 71-89.

- Diffloth, G. (1974). Austro-Asiatic languages. In *Encyclopedia Britannica*. Vol.2, (pp.480-484) (15th ed.).
- Ferlus, M. (1991). *A comparative word-list on three Palaong-Wa languages*. Mimeograph report 16 pages.
- Gwaw Too. (1982). *The Phonology of Palaung*. Mimeograph 12 pages.
- Howard, M. C. and Wattanapun, W. (2001). *The Palaung in Northern Thailand*. Chiang Mai: Silkworm Books.
- Janzen, H. (1976). Structure and function of clauses and phrases in Pale. In *Austroasiatic studies Part 1*. The University Press of Hawaii, pp. 669-691.
- Janzen, H. (1976). The system of verb-Aspect words in Pale. In *Austroasiatic studies Part 1*. The University Press of Hawaii, pp. 659-668.
- Janzen, H. (1978). A Phonological description of Pale in comparison with Gold- and Rumi-Palaung. Paper presented at the 2nd International Conference on Austroasiatic Linguistics, 19-21 December 1978. Mysore, India.
- Janzen, H. (1991). Form and function of topicalization in Southern Ta-ang Discourse. Paper presented at the 24th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics. 7-11 October 1991. Bangkok and Chiangmai.
- Luce, G. H. (1965). Danaw, a dying Austroasiatic language. *Lingua*, 14, 98-129.
- Milne, L. (1921). *An Elementary Palaung Grammar*. Oxford: Clarendon Press.
- Milne, L. (1931). *A Dictionary of English-Palaung and Palaung-English*. Rangoon: Superintendent of Government Printing and Stationery.
- Mitani, Y. (1977). Palaung dialects: A Preliminary comparison. *South East Asian Studies*, 15 (2), 193-212.
- Mitani, Y. (1978). Problems in the classification of Palaungic. Paper presented at the 2nd International Conference on Austroasiatic Linguistics, 19-21 December 1978. Mysore, India.
- Mitani, Y. (1979). Vowel correspondences between Riang and Palaung. In T. L-Thongkum, V. Panupong, P. Kullavanijaya, & M.R. K. Tingsabath (Eds.), *Studies in Tai and Mon-Khmer phonetics and phonology in honour of Eugenie J.A. Henderson*. (pp. 142-150). Bangkok: Chulalongkorn University Press.

- Schmidt, P. W. (1906). Die Mon-Khmer völker, ein Bindeglied zwischen völkern Zentralasiens und Austronesiens. Braunschweig: *Archiv für Anthropologie*, 5, 59-109.
- Scott, J. G. & Hardiman, J. P. (1900). *Gazetteers of Upper Burma and the Shan States*, Part I, Volume 1. Rangoon: Superintendent of Government Printing and Stationery.
- Sebeok, T. A. (1942). An examination of the Austroasiatic language family. *Language*, 18, 206-217.
- Shafer, R. (1952). Études sur l'austroasien. *Bulletin de la Société de Linguistique de Paris*, (48), 111-158.
- Shorto, H. L. (1960). Word and syllable patterns in Palaung. *Bulletin of the school of Oriental and African Studies*, University of London 23 (3), 544-57.
- Shorto, H. L. (1963). The structural patterns of northern Mon-Khmer languages. In H.L. Shorto (Ed.). *Linguistic Comparison in South East Asia and the Pacific*, (pp. 45-61). London: School of Oriental and African Studies.
- Thomas, D. D., & Headley, K. R. (1970). More on Mon-Khmer subgroupings. *Lingua*, 25, 398-418.